

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 2 korona.
Félévre . . . . 4 korona.

Vidékre postán küldve:
Negyedévre . . 3 kor. 50 fil.
Félévre . . . . 7 kor. — fil.

Egyes szám ára 2 fillér

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap,
hétfő és
ünneputáni nap kivételével.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Buda-nagyutca 151. szám,
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Telefon: 141. szám.

Főszerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: HAJDÚ JÓZSEF.

Gazdasági fejlődésünk megbénítása.

A bankbizottság tárgyalásain hitel-életünk legalaposabb ismerői egymásután sorakoztatták fel az önálló jegybank elodázhatatlan szükségességének súlyos és meggyőző érveit. A fényes elmék után most a legfőbb szakértő hallatja szavát; az a szakértő, aki véleményében csálhatatlan, mert nem okoskodik, nem következtet, nem állít fel feltételeket, hanem a dolgokat a maguk rideg valóságában és feltétlen bizonyosságában tárja elénk. Ez a legfőbb szakértő maga a gyakorlati élet, amely félszeg hitelviszonyaink legujabb alakulatára, a bankkartelre rámutatva, szinte hangosan kiabálja: Ime a közös jegybank által inaugurált hitelrendszer műve!

A fővárosi hatalmas pénzüntézetek megalapították a bankkartelt. Su lyos bírság terhével kölcsönösen kötelezték magukat, hogy a váltóeszkömpot, a visszleszámitolást, szóval a hitel-üzlet minden ágát ezentul csak azonos és csakis a közös jegybank rátája szerint változó árakon és szabályok szerint kultiválják. Más szóval: a fővárosi hatalmas pénzüntézetek beállították gazdasági szervezetünkbe egy mindennél veszedelmesebb monopóliumot, a hitel monopóliumát. Ezzel a hitel gazdasági rendeltetéséből teljesen kivetkőzött.

A hitel gazdasági rendeltetése abban áll, hogy a termelést, az üzleti tevékenységet és a vállalkozást produktív munkára képesítse. Ehhez képest a hitelnek mindig a termelés, az üzleti tevékenység és a vállalkozás viszonyaihoz kell simulnia, hogy ezek istápolásával önmagát nagyra növelessze. A bankkartel a gazdasági és hitellelet eme kölcsönösségén alapuló fejlődési folyamatát egyenesen a visszajára fordítja. Nem a hitellelet viszonyait idomítja a gazdasági élet viszonyaihoz, hanem megfordítva, a termelést, az üzleti tevékenységet és vállalkozást kényszeríti az általa mesterségesen felállított szük és drága keretek között való mozgásra. Természetes, hogy így egészséges gazdasági fejlődésről szó nem lehet.

A bankkartelnek azonban a belső gazdasági fejlődésre gyakorolt rendkívül veszedelmes hatásánál talán még veszedelmesebb az a hatása, amelylyel gazdasági önállóságunkat fenyegeti. A fővárosi pénzüntézetek ugyanis a hitelnyújtás feltételeit nemcsak az osztrák-bank karteléhez teljesen azonos módon

állapították meg, hanem működésükben az utóbbival szerves kapcsolatot is létesítettek.

A budapesti banksoport a hitelnyújtásnál nem alkalmazhat enyhébb feltételeket, mint a bécsi banksoport. Ez azt jelenti, hogy a magyar termelés hitel szempontjából soha kedvezőbb helyzetbe nem juthat az osztrák termelésnél. Más szóval: a magyar termelés versenyképességét az osztrák termeléssel szemben egyenesen megköti a bankkartel, hogy pedig így az Ausztriától való gazdasági függetlenségünk majdnem lehetetlenség, az bővebb magyarázgatásra alig szorul.

E veszedelmes állapot elkövetkezését a közvélemény feljajdulása hatalmas pénzüntézetek önzésének tulajdonítja. Kétségtelen, hogy e kritika a helyzet megítélésében helyes úton jár, csak hogy megállapodik a félúton, mert bűnös ugyan a törekvés, amely hitel-életünk szervezetlenségének kizsákmányolását célozza, de a legbűnösebb az a hitelpolitika volt, amely oly helyzetet teremtett, hogy abban néhány önző pénzüntézet könnyűszerrel letörhetetlen bankmonopóliumot teremthet. Ennek az abnormis állapotnak elkövetkezésében legnagyobb része annak a hitelpolitikának van, amely a közös bank egyedül üdvözítő voltát évtizedek óta hirdeti.

A hitelszervezet hiányának két irányban van rendkívül káros következménye. Elszaporodtak a megbízhatatlan törpebankok, a középbankok pedig főleg pénzsűke idején kénytelenek voltak magukat reeszkömpok révén többrendű nagyobb pénzüntézetek csatolni és magukat ezeket kényekedvének kiszolgáltatni. Természetes, hogy ily módon az egész ország hitel-életén hamarosan néhány nagyobb pénzüntézet lett úrrá, melyek most a minél nagyobb nyereség vágyától sarkalva, könnyűszerrel megcsinálhatják a hitelmonopóliumot.

A hivatása magaslatán álló önálló nemzeti jegybank érája ezt a veszedelmes állapotot kizárja, mert széles bankkataszterével az ország egész hitelleletet behálózhatja; fiókjainak versenyével a nagyobb pénzüntézetek monopolisztikus törekvéseit meghiusítja vagy saját reeszkömpjaival a kis- és középbankokat a hatalmasak hálójából kiszabadíthatja. Ekként a szervezetlen hitellelet legujabb kinövésével, a bankkartellel maga a gyakorlati hitelleletünk adja meg a döntő szavazatot az önálló nemzeti jegybank lehető leg-sürgősebb felállítása mellett.

Szervezkedés és munkabér.

Ma már minden érdekesoportnak egészében és részleteiben megvan a maga szervezete.

Szervezve van a gazdaközönség, a földmívelő osztály, a kereskedőség, a gyárosok, az iparosok, a munkások szakszereint, az értelmiség, a hivatalnokok, a bírák, az orvosok, ügyvédek stb. és az utóbbi időben még a bankok is szervezkedtek.

Ezen szervezkedés országszerte megvan és már láthatjuk, hogy ezen helyi, ezen országos szervezetek keresve keresik azt, hogy a szervezetek az országok határain túl — egyetlen internacionális — világegyesületekké szervezkedjenek.

Minden egyes szervezkedés egy harci riadó, minden egyesülés, szövetség, egy véd- és dacsözveiségre alakult tábor és nem túloz az, aki azt állítja, hogy az emberiség bizonyos lázas forrongásban van, — hogy harc és háború van az egész vonalon, ahol emberek vannak.

A munkásosztálynak béremelés iránti — különben jogos követelése, maga után kellett hogy vonja minden árnak az emelkedését, a földmívelő, a kereskedő, az iparos már csak drágábban adhatta árúját, az árak emelkedése az adók emelését is kellett, hogy eszközölje — mert az állam is nagy fogyasztó és mert az állami, községi, vármegyei hivatalnokok — és minden alkalmazott is fizetésemelést jogosan követelhetett.

Amig tehát nyugodtan állapítható meg, hogy a munkabérek méltányos és jogos emelkedése minden vonalon drágaságot kellett, hogy előidézzon, addig másrészt nem mulaszthatjuk el reá mutatni arra is, hogy amig a társadalom minden osztálya a lehető készséggel járul hozzá, hogy a munkabérek az egész vonalon emeltessenek, a társadalom többi osztályának szervezkedését a munkásosztálynal szemben különösen az tette szükségessé, hogy a tulságos, a kellő mértéken túl csapó munkabéremelési követeléseknek kellő gát vettessék.

Mindennek az ár vagy érték megállapításánál a munkabér nagysága nagy szerepet játszik, — de ez nem az egyedüli — mert az ár megállapítására még sok más tényező is befolyással van, a szükséges tőke, a kockázat, a kereslet és kínálat, a konkurrencia, mint tényezők, melyek legalább is oly befolyással vannak az árú stb. árának megállapításánál, mint a munkadíjak.

Ezt a munkásszervezetek — sajnos — sok esetben figyelmen kívül hagyják és hatalmi érdekekből sztrájkra ösztönzik a munkásokat ott is, ahol nem kellene.

A sztrájk a legerősebb, de a legveszedelmesebb fegyvere is a munkásoknak, legerősebb, mert hatályosan tudja érdekeiket megvédeni és jogaikat kiküzdeni, de veszedelmes is, mert veszes következményekkel járhat, a munkásra nézve ép úgy, mint az egész társadalomra.

Igy, hogy csak egyre mutassunk reá, ott van az építkezési ipar.

Az építkezés terén nálunk jelentkezett sztrájkok oly bénítólag hatottak az építkezésekre, hogy ma már alig mer valaki építkezést vállalni.

Az építettöt visszatartja az építéstől a nagy költség, az építő mesterek nem mernek építkezést vállalni, mert a sztrájkoktól való jogos félelem meg vonja tőlük a lehetőséget, hogy alapos oly költ. ség-előirányzatot készíthessenek, mely — sztrájk esetén károsodásokkal ne járjon, hiszen sztrájk esetén a határidőket sem tarthatják be és mert az építkezés pang, nem értékesítheti árúját a fakereskedő, a téglá- és cementgyáros is, elesik keresete től az asztalos, a lakatos, az üveges, a kőfaragó stb. és mert mindezek nem kereshetnek, megcsappan az állami adóbevétel, — vagy emeltetik az adója mások nak érdemtellenül.

Ha már a XX ik században az osztályok, a munkások harci századának kell lenni, ha már elégedetlenségben, háboruban kell élnünk egymással jogok kivívása érdekében, válogassuk meg fegyvereinket és ne küzdjünk úgy, hogy egymástól a keresetet, a mindennapi kenyeret vonjuk meg, mert minden egyes gyengítésével társadalmunkat, államunkat, önmagunkat gyengítjük.

NAPI HIREK.

Cselédek — gyermekek.

Házak, kerítések falán úton-útfélen szemünkbe ötlük a sok kezdetleges, hátrázottan gyerekkézzel irt ocsmány kifejezés, sőt gyakran látni, amint ezek előtt négy öt kisgyerek, aki alig látszik még ki a földből, áll és betűzgeti. Ez egy oly jelenség, mely sok gondolatra ad alkalmat s könnyen megfejti okát a mind sűrűbben felhangzó panasznak, ami a tanítók, nevelők ajkán fölhangzik, hogy „a mai ifjúság koraérett, lelkében romlott s csak a rossz felé hajlik“.

Némely szülő nem tudja megérteni, honnan tanulja három-négy éves gyermeke a legaljasabb kifejezéseket, melyekről azt sem tudja, hogy mi az értelme, de azért már mondja. Keres, kutat, gyanakszik mindenkire, de sohasem jó helyen tapogatózik. Ha már iskolába kerül a fiú

vagy leány, értelme magasabb fokon áll, hovatovább tisztábbak lesznek előtte a fogalmak, melyek előbb csak homályosan éltek tudatában: öntudatosan használja a szavakat, melyeket már jól eleve is tudott.

Ilyen korban rajtakapva a gyermeket, hogy nem hozzá illő beszédeket folytat: menten a rossz társaságot hibáztatják. Fölhozzák, hogy társaitól ragad ez reá, azoktól hallja. Tovább nem mennek. Nem gondolnak utána, hogy azok a társak éppen olyan kis gyermekek, mint az övék és ők sem maguktól találták ezeket ki, hanem kellett, hogy valaki más játszon közre mindezek földidézésében.

S itt jön a cselédek szerepe. Magam voltam tanúja, mikor a cseléd (természetesen nő), a szülők távollétében magatantította a még gagyogni is alig tudó kisfiút a legocsmányabb szavakra. Szinte gyönyörűségüket találják az ilyen romlott nők, hogy a zsenge, ártatlan lelket megmételtyezzek és már jókorán megismertesék őket azon fogalmakkal, mely jóízű, természeténél fogva szemérmes ember szájából sohasem hallani.

Az erkölestelen életmódot folytató cselédek — s vajmi kevés a más! — az okai a gyermekek, az ifjúság időelőtti elsatnyulásának, jó érzése kihalásainak, erkölesi eltévelyedéseinek.

A gyerekek szeméi előtt folyik le a legrútabb társalgás, előtte udvarolnak a cselédnek és nem ritkán olyan jelenetek szemlélhetjük a szülőket, ami éppen nem neki való. A szülőknek erről halvány sejtelmük sincs, mert ha volna, egy percig sem tűrnék házuknál azt a személyt, ki minden szavával, minden tettével beszennyezi a gyermeki lelket. Nem is tételezik föl sok esetben, hogy az a cseléd, ki szemforgatva, álszenteskedő arccal jár-kezel közöttünk, az óvatlan pillanatban mikre képes. Magával viszi a házba az erkölestelenség csiráját, elülteti a gyermek lelkében és ő már rég másutt végzi félig öntudatos, félig öntudatlan, de mindkét esetben romboló munkáját, mikor az elvetett mag kihajt s egy életre kihát.

Őta cselédezerzókben szívja magába a cseléd a förtelmes levegőt, annak az áldozata, gyökeres orvoslást igényel ez a

kérdés, mert nem pusztán róluk, de a kézikre bizott gyermekekről is szó van.

Mi ez elszomorító, erkölesi pusztulás megszüntetésére egy indítványt nyújtunk be városunk nemességű úriasszonyaihoz: szervezzék a cseléd-patronaget.

Novemberig van idő gondolkodni, agitálni és cselekedni, akkor életbe lehet léptetni.

○

Kecskemét, július 21.

— **Kinevezés.** Selymessy Ferenc m. kir. főerdész, helyi társadalmunk egyik legrokonszenvesebb tagját, a földmívelési miniszter Budapestre, a Központi Erdőhivatal üzemátvizsgálási osztályának vezetőjévé nevezte ki. Helyébe a miniszter Muraközy János erdőmestert helyezte át Óradnárol.

— **Közigazgatási bejárás.** A kecskeméti állami gyógyintézethez tervezett vasut közigazgatási bejárást tegnap tartották meg a kiküldött bizottságok. A vasuti és hajózási főfelügyelőségtől kint volt egy főfelügyelő, a magyar államvasutak részéről Porosz felügyelő, Egri főmérnök és Székey mérnök. A Budapest—tiszai h. érdekű vasut részéről Kovács műszaki tanácsos, a kecskeméti osztálymérnökségtől Ferenczy főmérnök, az elmeorvosintézetet létesítő belügyminiszterium részéről Payer Béla számvevőszéki igazgató, Jendrassik műszaki tanácsos, a város képviselőtársaságában Bagi László h. polgármester Sándor István főjegyző és Varga Adolf mérnök, a közigazgatási bizottság részéről Pacsu Mihály és dr. Iv. Szabó László bizottsági tagok, a rendőrség részéről pedig Fűvessy Imre h. főkapitány. A bizottság megállapította az elmeorvosintézethez vezető vasut bejárást.

— **Temetés.** Ma délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra Tóth Gyula városi napidijas irnok holttestét. Temetésén megjelent a városi tisztikar is Sándor István főjegyző vezetése alatt s díszes koszorút helyeztek a ravatalra.

— **Lejárt pályázat.** A városnak az állami földműves iskolánál levő három alapítványi helyére kiírt pályázat e hó 25 én jár le. Eddig csupán egy pályázó van az alapítványi helyre.

TÁRCA.

Madarászat.

Irtá: Hanusz István.

Van Amerikában New-Yorkban madár orvosnő, elvégezte az állatgyógyászatot és kivált beteg házimadarak specialistája. A milliomosok negyedében van műterme, tart asszisztent és néger szolgát, de csak papagályok, egyéb díszmadarak és kanárik gyógyításával foglalkozik. Sok kalitkában vannak nála a betegek, házon kívül pedig egy papagály konzultációért 20 dollárt fizetnek neki. Ő szerinte a tüdőgyulladás, gyomor és bélbaj gyakori a madaraknál, a guta rendszerint csak harmadszor végez velők. Emberi eledel nem jó nekik, hanem magvak és buza-kukac. Szívbetegségeket szenvednek a madarak, volt neki kanári betege, a melynek szíve harmadszor nagyobb volt, mint a gyomra, holott a két szerv rendszerint egyforma nagy; különösen sok a gyomortágulás esete. Legtöbb esetben 3 olajesőppet ad be, olykor vaskarbonátot, vérszegénység ellen. Izzasztó kurát sokszor teljes sikerrel alkalmaz. Legmakacsabb, hozzáférhetetlen betegnek a papagályt mondja, ahhoz képest a kanári valódi angyal. Ez orvosnő neve Pope Virginia.

Madagaszkár sziget kihalt Aepyornis aról, ami magas madarat jelent, az a benszülttek hiedelme, hogy még élő alak — de mivel elevent nem látni, azt kell tartanunk, hogy nemrég kihalt madáralak. A francia akadémiában Geoffroy Saint

Hilaire mutatta be 1851 ben ez óriási madár néhány csontját, a sziget délnyugati partjáról és az a néhány csont elég volt arra, hogy madáróriásnak nevezze el. — Utóbb Guillaume Grandidier tengerparti fővényben lelt annyi csontdarabot, hogy belőlök a madár magas vázát össze birta állítani. Kerütek a kezébe tojáshéj darabok és azok méreteiből méltán következtette, hogy egy egy 8—10 liter űrtartalmu.

Japánban liba, kaesa alig van a ház tartásban, de annál több tyúk, a melyek sokaságától szinte hemzseg az udvar, mi annak a jele, hogy nagyon kedveli a japáni ember a tojást és a vele készült eledeleket.

Kedvelt kalapdisz az európai nők szemében a struce madár tolla. Páris a vele való üzérkedés középpontja. Nagy baj esett, mikor ott Guetti óriási struce toll raktárában 1904 ben tűz ütött ki és a félmillió frank értékű tollból, vagy százezer értéknyi megégett. Ezt a tolléhes hölgyek nem érezték meg, de igen a szegény struceok, ők kerültek nagyobb fokú kopasztás alá, mert a fényűzés dolgában a hölgyvilág nem enged.

Sólymokkal vadásztak madarakra a középkorban és azt üzték nők is; adtak egy egy betanított sólyomért mesés összegeket. Bevált a sólyom, a nyul, sőt őz vadászatnál is, mert üldözni tud és vijogásával félemlíteni. Perzsiában ma is divatos a sólyommal való vadászat. Nagyobb erősebb a perzsa sólyom, mint a miénk, gyorsabb is, előle menekvés nincs. Aki sólymot idomítani tud, az Perzsiában nagy ember.

Oroszországba vittek Teheranból sólyom idomító mestereket, mert a hadi szolgálatban hihordásra alkalmazott postalgalambnak a sólyom a legveszedelmesebb ellenfele. A gyors szárnyalású galambnak nem nehéz a golyó elől elmenekülnie, de az utána bocsátott sólyom elcsípi. Ez az orosz hadvezetőség találmánya, majd utánozza a többi államoké is. Keresettek lesznek a perzsa sólymok és az idomító mestereik. Nemesak Venus, de Mars is fölesap madárpusztítónak.

Japánban szent madár a galamb, a templomokban szabadon tanyázhat és tenyészhet, élelemmel ellátja a hívők serege, sőt a múlt században még halállal is bünhődött, aki galambot mert ölni, ma csak már pénzbünyűvel sújtja a törvény a tettest. Japánban vigyázták meg, hogy a galamb lerakott 1-ső, 3 ik, 5 ik tojásából jéréek, a 2-ik, 4 ik, 6-ik tojásaiból himek kelnek.

A verebek életmódjából érdekes dolgot mond el a természettudományi Közlöny 1903 évfolyam 237—238. lapja.

Olyan szép a madárellet, hogy vele a népköltészet is örömet foglalkozik.

Mester a fészekrakásban a szarka, amit ő megépít, hozzá héja, sólyom nem férhet. Fölkérte e végből a vadgalamb az ügyes építő szarkát, tanítsa meg őt is. El is vallalta a szarka és váltig mutogatta, hogy csak így, csak úgy. A vadgalamb mindig azt mondta rá, hogy tudom, tudom. Erre a szarkamester türelmet vesztve, oda szólt, ha úgy is tudod, csináld; a vadgalamb azóta sem tud oly ügyes fészek palotát építeni, mint a csörgő szarka.

— **Uj leánynevelő tanintézet.** A „Miaszonyokról” nevezett iskolánénak tanintézete Kiskunfélegyházán folyó évi szept. 4-én megnyílik. Az intézet áll: 4 elemi, 1 polgári leányiskolából internátussal kapcsolatosan. A tanítónőképző 1909. szept. 1-én nyílik meg. Prospektust megkérésre küld: Zárdaigazgatóság, Kiskunfélegyháza.

— **A benzín ára.** A kereskedelemügyi miniszter ma értesítette a várost, hogy a kisiparosok és kiszáradék részére szükséges és adómentes benzín árát 1908. évi június 10-től október 31-ig méterházasánként tizenhat koronában állapította meg.

— **Uj állatorvos.** Kellermann Arnold okl. állatorvos városunkban letelepedett. Lakása: IV. tized, Gyik utca 48. szám. Tefon szám: 67.

— **Szinigazgatói engedély.** Az Országos Színészegyesület központi igazgatótanácsa Mariházy Miklós igazgató kérvényét a színigazgatói engedély megadása végett ma terjesztette föl a kultuszminiszterhez.

— **Gyilkos csendőr.** Ster Sámuel csendőrnek az ügyében, aki Dabason egy munkást agyonütött, Sárkány százados, hadbíró befejezte a vizsgálatot. A vizsgálat során világossá vált, hogy bár Ster önvédelemből használta fegyverét, mégis az önvédelem határát túllépte, amiért elene a vizsgálatot ez irányban folytatják.

— **Bitagságban.** Balla Antal ballószögi lakos tanyájára tegnap egy üszőborju tévedt be. Behajtották a bitagsági akolba. — Tegnap a baromfi piacon egy kakas sétálgatott a piac után büszke lépésekkel; egyik buzgó rendőrünk elfogta és a bitagsági akolba helyezte el addig, míg a kakas élete párja vagy pedig gazdája nem jelentkezik.

— **Szülői gondatlanság.** A szülői gondatlanságnak lett áldozata ma G. Szabó Pál, G. Szabó László völkteltepi lakos nyolc éves fia. A szülők ugyanis egész nap el lévén foglaltva, gyermeküket magára hagyták, a kis fiu aztán megtalálta atyja flóbert pisztolyát s azzal játszadozott, hogy az egyedülállt unalmát elűzze. Amint azután a flóbert kakasát lenyomta, a fegyver elsült és G. Szabó Pálnak átlötte a bal tenyerét. A durranásra elősietett szülők gyermeküket átlőtt kézzel találták meg. Rögtön kocsióra ültek s behozták a sérült gyermeket a városi orvos hivatalba. Az ügyes orvos a vérző sebet kimosta és a kisgyermeket kiszállította a kórházba. A sérülés nem veszélyes. — G. Szabó László ellen gondatlanságból elkövetett könnyű testi sértés címén megindították a vizsgálatot.

— **Hol a rendőrörsem?** A kis sétatér mellett levő ártézi kúttól tegnap este messzire elhallatszottak a dézsatündérek és az istálló lovak pajzán dévajkodásai és enyelgése. Az enyelgéseket azután hirtelen oly éktelen lárma és vad istentelen káromkodás váltotta fel, hogy a közeli utcákból a szenzációra éhes közönség nagy tömegben verődött össze a kút körül. Az egybegyűlt közönség előtt azután annál inkább folytatták a tündérek és lovakjaik a hancurozást. Rendőr azonban ez este vem mutatkozott a kút körül, ahol pedig a felettes hatóság utasítása szerint minden este egy rendőrörsemnek kellene a rendre felügyelni. Ugy látszik, a tegnapi őrszem sokkal jobbnak találta egy korcs mában eltölteni azt az időt, amelyet felsőbb parancsból a kút mellett posztolva kellett volna elfecsérelnie. Felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét a tegnapi ügyeletes rendőr mulasztására, aki kötelességét elhanyagolva nem jelent meg kirendelt helyén s elmozdítója volt az ártézi kútnál tegnap este keletkezett botránynak.

— **Allatpiac.** Hizott sertés napi ára: Julius 18-án 122—126, 19-én 122—126, 20-án 122, 21-én 118—122 fillér kilónként. Páronként 45 kiló élet 4 százalék levonással. Borju 54—64 korona életsúlyban.

Az első budai különleges vászongyár

ez úton ajánlja budai különleges gyártmányú vásznait, melynek minősége az első szaktekintélyek által kipróbált és elismert, kitűnő jónak bizonyult női és férfi fehér neműekre, ágyhuzatokra stb. és a német gyártmányú vásznak minőségében, valamint bámulatos olcsóság tekintetében jóval fölülműlják, mivel egy 30 rőfös vég 5/4 széles, csak 7 forint 50 krajcár. Tehát ezen alkalmat minden jó gazdaszony, aki kitűnő, tartós vásznat akar venni s aki a magyar ipar jövőjét a szíven hordja, az ne mulassza el megpróbálni a budai vászongyár különleges vásznait.

Kizárólagos főraktár Kecskemét és vidékére:

VITÉZ GUSZTÁV

posztó-, vászon-, és divatárú-nagykereskedésében
Kéttemplom-köz.

— **Lövőgyakorlatok.** A 8-as számú cs. és kir. huszárezred tegnap Matkón volt, ahol éles töltésekkel lövőgyakorlatokat végeztek. A lövőgyakorlatokon megjelent báró Hauer Lipót vezérőrnagy is, aki az eredmény fölött a legteljesebb elismerését fejezte ki.

— **Pénzhamisító szövetkezet.** Megirtuk annak idején, hogy Kiskőrös és Halas vidékén hamis húszkoronás bankjegyek kezdtek föltűnedezni. A hamisítványok nem voltak épen elsőrangúak, de alkalmasak arra, hogy a közép körében forgalomba kerüljenek. Megindult a nyomozat, de igen lassún haladt előre, mert a pénzhamisító banda szállai igen széjjel ágazók voltak és főképp azért, mert a szövetség tagjai esküvel fogadták, hogy egymást nem fogják elárulni. Hónapokig tartó fáradságtalan nyomozat végre eredményre vezetett és sikerült a bandának összes tagjait, számszerint huszonnégyet lefűlelni. A társaságot Tompai Tóth István szervezte, a bankjegyeket két ember készítette: Horváth Pál kiskunlacházi fényképész és Tumó Mátyás kiskunhalasi képfestő. A társaság tagjai között, akik egyformán járultak a hamisítás költségeihez, van egy pár jómódú gazdaember is, aki néhány száz hold föld tulajdonosa. Érdekes, hogy a hamisítványok száma oly nagy volt, hogy az osztrák-magyar bankhoz beküldött bankjegyek száma meghaladja az ezret. A monstre-pórt, a melynek 24 vádlottja van, tegnap kezdte tárgyalni a budapesti büntető törvényszék Szepesy bíró elnöklésével az esküdszéki teremben. — A tárgyalás szombatig fog tartani.

— **A tifusz és egyéb fertező betegségek terjedését meggátolja a buziásfürdői „Phönix” gyógyvíz élvezete,** mivel annak szénsavtartalma és vegyi összetétele az emberi szervezetre nemcsak üdítőleg hat, de ellentálló képességét nagyban emeli, a vérkeringést szabályozza és fokozza s a bacillusok tovaterjedését megakadályozza. A buziásfürdői „Phönix” gyógyvíz kellemes, kissé savanykás ízű és borral vegyítve rendkívül üdítő asztali víz. A buziásfürdői „Phönix” víz kapható gyógyszerárakban, drugériákban és minden jobb fűszerüzletben.

— **Szemétdomb az utcán.** A könnyelműség és nemtörődömség legnagyobb fokát árulja el a hatóság részéről az a már tarthatatlan állapot, ami az ártézi kút mellett már hetek óta tart. Közvetlen a kút mellé hordják derék utcaseprőink hetek óta az utcákon összesepert szemetet s piszkot, ahelyett, hogy az egyes utcákban elhelyezett szemétyűjtő ládába vinnék azt. A piszkot és szemetet azután a legkisebb szél is továbbragadja és behordja Kecskemét város legjobb ivóvíz kútjába, természetesen a mindenfelől összehordott szemet a kút vizét dezinficiálja. Így azután ne is csodálkozzanak a város bölcsei, ha városunkban ismét felüti fejét a kérlelhetetlen s könyörtelen ragályos kór, amely sirba viszi a város lakosságának tizeit, huszait, sőt százait.

Felhívás.

Társakat keresek 500 magyarhold szőlő és gyümölcsgazdaság létesítéséhez 10,000 korona vagy ennek többszörösével való részvétellel. Ki a társuláshoz hajlandóságot érez, ebbeli szándékát velem mielőbb tudatni és a részletek megbeszélése végett lakásosomon (V. tized, Vadász-utca 56. sz.) e hó 26-án (vasárnap) d. u. 3 órakor megjelenni sziveskedjék.

Tisztelettel:

Hankovszky Zsigmond.

Furfangos tolvaj.

Megvádolt rendőr.

Furfangos lopást követett el Kusztus Juliánna szabadszállási lakos, aki, mikor kiderült a lopása, ravasz fondorlattal beakarta keverni a tolvajlásba a vizsgálatot vezető rendőrbiztost is. Szerencsére turpissága kiderült és most elmélkedhetik a fölött, hogy ne hagyj a magadét, de ne bántsd a másét.

Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Kusztus Juliánna szabadszállási lakos özv. Benics Sandornénál lakott s mint ilyennek e hó 15-én Benicsné fölmondott. Kusztus Juliánna elfogadta a földmondást s a napokban kezdett hurockodni. Mikor már mindenét elvitt, arra kérte Benicsné, hogy adjon neki egy kovászoló fát, amit ez készséggel meg is ígért.

Mig Benicsné a fáért a padláson járt, addig Kusztus belopódzott annak szobájába és onnan kilopott egy pénztárcát, melyben 240 korona gyűjtögetett pénz volt. Azután, mint aki legjobban végezte a dolgát, a kovászoló fát megköszönte s eltávozott.

Csak jóval távozása után vette észre Benicsné a lopást s jelentette föl a rendőrségen, azon gyanújának adva kifejezést, hogy a tolvaj Kusztus Juliánna volt. A rendőrség részéről Balogh Ferenc rendőrbiztos házkutatást is tartott Kusztus lakásán, melynek eredményeképpen az elvesztett pénztárcát megtalálták.

Ezért Kusztus Juliánna természetesen bosszút forralt és följelentette Balogh rendőrbiztost, hogy tőle 160 koronát ellopott. Volt is két tanuja, két kisgyerek, akik egyértelműleg azt vallották, hogy látták amint Balogh bement Kusztus szobájába s onnan egy csomagot hozott ki.

A vizsgálatlat során azonban kiderült, hogy Kusztus a két gyereket mindenféle ígérgetéssel vette rá, hogy a biztos ellen valljanak, ami kiderülvén, csak növelte Kusztus amúgy is elég hosszú bűnlajstromát.

Ügyének a törvényszéken lesz folytatása.

Anyakönyvi kivonat.

1908. évi július hó 21-én:

Születések: Kovács Péter rk., Kele Mára Magdolna rk., Vas János ref., Horváth Pál ref., Kovács Sándor ref., Török Antal rk., Dömötör István rk., Lintner Mária Terézia ref., Kullai Ilona rk.

Halálozások: Gál Antal rk., 3 hónapos, Boros Mária rk., 4 hónapos, Antal Gergely rk., 6 hónapos, Uri Kis Katalin Margit rk., 2 hónapvs, Galambos László rk., 20 éves, Valkó Ilona rk., 4 hónapos, Tóth János Gyula rk., 53 éves, Kerekes Ilona rk., 11 hónapos.

Kihirdettek: Nagy Imre rk. és László Erzsébet rk.

Allandó ingyen gépkiallítás!

Allandó ingyen gépkiallítás!

A Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntőde R.-társaság raktárában.

A balassagyarmati gazdasági gépkiallításban részeseült **saját gyártmányú borprések**, szőlőszűzők, **30 százalékkal olcsóbban kaphatók, mint eddig bárhol. Kis 2 soros kézivetőgép**, szőlősoroknál helyettesíti a jelenleg igen drága szalmázást. **Cséplőgépekhez** tábori tűzhely, **fújtató**. Megérkeztek a híres **Kühne-féle vetőgépek** (Hungaria Drill, Mosoni Drill), mindenféle nagyságban. — **Vasállványú saját gyártmányú kukorica-morzsolók, mázsák, szecskavágók, répavágók, boronák, kukoricadarálók, a legerősebb szerkezetű acélekék**

Gyári telefon: **csakis a Gazd. Gépgyár raktárában kaphatók**
163.

Raktár telefon:
169.

● ● ● ● (Rakóczi-úton, a Leszámitoló-Bank palotájában). ● ● ● ●

Nagy permetező vásár, egészen olcsó ár.

Malmok, szeszgyárak berendezését és mindennemű gépjavításokat gyárunkban gyorsan és szakemberen eszközöljük. **Vas- és fémöntés. Ócska vasat és fémét a legmagasabb áron veszünk.**

Lakás, magtárak és telep bérbeadás.

A Szolnoki-úton levő kiviteli telepünk
2 villanyvilágítással berendezett lakással,
istálló, kocsiszin,
magtárak és számos melléképületekkel
egészben vagy részben

f. évi június 1-től jutányos feltételek mellett

kiadó.

Kecskeméti Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank Részvénytársaság
Igazgatósága. 6556-24

6441/1908. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az **Izsáki Népbank Részvénytársulatnak** — **G. Mezei Pálné** született **Hörösög Zsófia** elleni 1000 kor. tőke és jár. iránti kielégítési végrehajtási ügyében,

1. az izsáki 178 számú betétben A. I. 1-6. sorsz. alatt felvett és végrehajtást szenvedett nevén álló 495 kor. becsértékű ingatlan,

2. az ugyanezen betétben A. II. 1. sorsz. alatt felvett és végrehajtást szenvedett nevén álló 123 korona becsértékű ingatlan,

3. az izsáki 2509. sz. betétben A. I. 1-2. sorsz. alatt felvett és végrehajtást szenvedett nevén álló 1192 korona becsértékű ingatlan az 1908. évi szeptember hó 14 ik napján delután 3 és fél óraker az Izsák község-házánál megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított és a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, valamint Izsák község-házánál megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni.

Kecskemét, 1908. június hó 30-án.

(P. H.) A kir. tszék tkvi osztálya.

Egy 6 éves bonyhádi vöröstarka

tehen

három hetes borjúval eladó.

Minden jó tulajdonságáért szavatol a tulajdonos. — Értekezhetni VIII. tized, Halasikis-utca 36. sz. alatt.

Cséplő-szén eladás.

Alólirott értesitem a tisztelt cséplető gazdaközönseget, hogy állandóan raktáron tartok **nagymennyiségű elsőrendű porosz szenet**, melyet nálam a **legolcsóbban lehet beszerezni**. — Száraz, apróra vágott tölgyfának métermázsája **1 forint 20 krajcárért kapható**; **legolcsóbb áron szállítok akác- és tölgyfát** ölszámra is. — Szíves pártfogásukat kérve, vagyok tisztelettel:

Szűts Lajos

6791-12-12

mész-, fa- és szénkereskedő.

V. tized, 151. szám alatt.

Eladó szőlő és veteményes föld.

Csáktornyai-hegyben, a Műkert átellenében **egy hold szőlő és két vékás veteményes föld**, esetleg terméssel együtt is, kedvező fizetési feltételekkel **eladó és azonnal átvehető** — vagy jövő évre **haszonbérbe kiadó**. — **Jutányosan eladó több 6-7 hektós**, használt, de tiszta, egészséges **boroshordó**. — Értekezhetni a tulajdonossal VI. tized, Csongrádi-nagy-utca 18. szám alatt. 6836-?-2

Friss pörkölt kávé!

Nagy László

fűszer-, festék- és csemege-kereskedése

Itcés - piac. **Kecskemét.** Itcés piac.

Ajánlok a n. é. fogyasztó közönseget meg-nagyobbított és ujonnan berendezett helyiségemben pontos, szolid és tiszta kiszolgálás mellett a lehető **legolcsóbb áron friss fűszerárúkat, friss töltésű ásványvizeket és saját örlésű hengeralmi lisztet, különféle sajtot, szalámit, lipői túrót, sonkát, naponta érkezett friss teavaját előnyös áron**; — továbbá a kilátásba levő ez évi nagy borterme miatt nagy mennyiségben raktározott **Ó-Rizling boraimat**, mélyen leszállított áron szolgáltatom ki.

	K. fill.
1906 évi kövidinka	1 lit. palack — 72
1905. évi Rizling	" " — 80
1904. évi Ó Rizling	" " — 90
1902 évi Muskát Ottonel zamatos	1 20

Egyszermind tudatom a n. é. gazdaközönseggel, hogy **5000 darab teljesen új gabona-zsákokat** hoztam és július 1-től kezdve **kölcsön kapható**.

Telefon: 111. Telefon: 111.

Ugyanitt két fiu **TANONCUL**

felvétetik.

1904. évi valódi barackpálinka!!!

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdús, rendkívül üdítő asztali viz.

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és tövényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kítűnő hatásának bizonyult. Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

5642 Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

Kapható Kecskeméten: Gyenes S. és Fiai, Nyirády László, Stein Lajos és Kocsis Gy. cégeknél.